

PEMBELAJARAN MENULIS PUISI MENGGUNAKAN METODE *EXPERIENTIAL LEARNING* BERBANTUAN MEDIA LAGU PADA PESERTA DIDIK KELAS X SMK PASUNDAN 1 BANDUNG

ABSTRAK

Penelitian ini dilatarbelakangi oleh rendahnya kemampuan menulis peserta didik. Hal ini disebabkan oleh kurang bervariasinya metode pembelajaran yang digunakan oleh pendidik. Penggunaan metode pembelajaran yang bervariasi dan kreatif dapat membuat peserta didik lebih aktif dan termotivasi selama kegiatan pembelajaran berlangsung. Salah satu metode kreatif yang dapat digunakan yakni metode *experiential learning*. Tujuan dilaksanakan penelitian ini yakni untuk menguji kemampuan penulis dalam merencanakan, melaksanakan, dan menilai pembelajaran menulis puisi dengan menggunakan metode *experiential learning* pada peserta didik kelas X SMK Pasundan 1 Bandung; untuk menguji kemampuan peserta didik kelas X SMK Pasundan 1 Bandung dalam menulis puisi sesuai dengan unsur pembangunnya; untuk mengetahui perbedaan menulis puisi antara peserta didik kelas eksperimen yang menggunakan metode *experiential learning* dengan peserta didik kelas kontrol yang menggunakan metode diskusi; dan untuk menguji keefektifan metode *experiential learning* dalam pembelajaran menulis puisi pada peserta didik kelas X SMK Pasundan 1 Bandung. Dalam pelaksanaannya penulis menggunakan metode kuantitatif. Data yang diperoleh berupa pretes dan postes peserta didik baik dari kelas eksperimen maupun kelas kontrol. Adapun data hasil penelitian ini: 1) Penulis mampu merencanakan, melaksanakan, dan mengevaluasi pembelajaran menulis puisi menggunakan metode *experiential learning* dengan rata-rata nilai perencanaan 3,7, dan rata-rata nilai pelaksanaan 4 termasuk pada kategori sangat baik. 2) Kemampuan peserta didik dalam menulis puisi mengalami peningkatan. Pada kelas eksperimen nilai rata-rata pretes sebesar 57 menjadi postes sebesar 77. Pada kelas kontrol mengalami peningkatan dengan nilai rata-rata pretes sebesar 36 menjadi postes sebesar 55. 3) Terdapat perbedaan yang signifikan antara kelas eksperimen dan kelas kontrol. 4) Metode pembelajaran *experiential learning* efektif digunakan dalam menulis puisi. Hal ini dibuktikan dengan hasil pengujian *mann-whitney* yang mengungkapkan hasil sig. $0,000 < 0,05$. Berdasarkan pemaparan di atas maka metode *experiential learning* dapat dijadikan sebagai alternatif metode pembelajaran yang efektif dalam menulis teks puisi.

Kata Kunci: metode pembelajaran, *experiential learning*, menulis, puisi.

LEARNING TO WRITE POETRY USING EXPERIENTIAL LEARNING METHOD WITH THE ASSISTANCE OF SONG MEDIA FOR CLASS X STUDENTS OF SMK PASUNDAN 1 BANDUNG

ABSTRACT

This research is motivated by the low writing skills of students, which is caused by the lack of variation in teaching methods used by educators. The use of varied and creative teaching methods can make students more active and motivated during learning activities. One creative method that can be used is the experiential learning method. The objectives of this research are to test the author's ability to plan, implement, and evaluate poetry writing lessons using the experiential learning method for students of class X at Pasundan 1 Vocational High School in Bandung; to test the ability of students in class X at Pasundan 1 Vocational High School in writing poetry according to its structural elements; to determine the differences in poetry writing between the experimental class using the experiential learning method and the control class using the discussion method; and to test the effectiveness of the experiential learning method in poetry writing lessons for students of class X at Pasundan 1 Vocational High School in Bandung. In its implementation, the author used a quantitative method. The data obtained consisted of pretest and posttest scores of students from both the experimental and control classes. The findings of this research are as follows: 1) The author was able to plan, implement, and evaluate poetry writing lessons using the experiential learning method, with an average planning score of 3.7 and an average implementation score of 4, which falls into the category of very good. 2) The students' ability in writing poetry showed improvement. In the experimental class, the average pretest score of 57 increased to a posttest score of 77. In the control class, there was an improvement with an average pretest score of 36 increasing to a posttest score of 55. 3) There is a significant difference between the experimental class and the control class. 4) The experiential learning method is effective in teaching poetry writing. This is evidenced by the Mann-Whitney test results, which revealed a sig. value of $0.000 < 0.05$. Based on the above explanation, the experiential learning method can be considered as an effective alternative teaching method for writing poetry.

Keywords: *teaching method, experiential learning, writing, poetry.*

**PEMBELAJARAN MENULIS PUISI MENGGUNAKAN
METODE *EXPERIENTIAL LEARNING* BERBANTUAN
MEDIA LAGU PADA PESERTA DIDIK KELAS X SMK
PASUNDAN 1 BANDUNG**

RINGKESAN

Ieu panalungtikan didasaran ku handapna kamampuh peserta didik dina nulis. Hal ieu disababkeun ku kurangna rupa-rupa métode pangajaran anu digunakeun ku para pendidik. Ngagunakeun métode pangajaran anu variatif jeung kréatif bisa ngajadikeun peserta didik leuwih aktif jeung motipasi salila kagiatan diajar. Salasahiji métode kréatif anu bisa digunakeun nya éta métode *experiential learning*. Tujuan tina ieu panalungtikan nya éta pikeun nguji kamampuh panulis dina ngarencanakeun, ngalaksanakeun, jeung meunteun pangajaran nulis sajak ngagunakeun métode *experiential learning* peserta didik kelas X SMK Pasundan 1 Bandung; pikeun nguji kamampuh peserta didik kelas X SMK Pasundan 1 Bandung dina nulis sajak nurutkeun pondasi; pikeun mikanyaho bédana dina nulis sajak antara peserta didik kelas ékspérimén anu ngagunakeun métode *experiential learning* jeung peserta didik kelas kontrol anu ngagunakeun métode diskusi; jeung nguji éféktivitas métode *experiential learning* dina pangajaran nulis sajak peserta didik kelas X SMK Pasundan 1 Bandung. Dina prakna pangarang ngagunakeun métode kuantitatif. Data anu dimeunangkeun dina wangun pretes jeung postes siswa boh kelas ékspérimén boh kelas kontrol. Sedengkeun data tina ieu panalungtikan nya éta: 1) Panulis mampuh ngarencanakeun, ngalaksanakeun, jeung ngaévaluasi pangajaran nulis sajak ngagunakeun métode *experiential learning* kalawan rata-rata peunteun rarancang 3,7, jeung rata-rata nilai palaksanaan 4 kaasup kana alus pisan. Kategori. 2) Kamampuh peserta didik Dina nulis sajak geus ngaronjat. Di kelas ékspérimén rata-rata peunteun pretés 57 nepi ka 77. Di kelas kontrol ngaronjat rata-rata peunteun pretés 36 jadi 55 dina postes. 3) Aya béda anu signifikan antara kelas ékspérimén jeung kelas kontrol. 4) Métode *experiential learning* éféktif digunakeun dina nulis sajak. Ieu dibuktikeun ku hasil uji *Mann-Whitney* anu ngungkabkeun sig. $0.000 < 0.05$. Dumasar kana katerangan di luhur, métode *experiential learning* bisa dijadikeun alternatif métode pangajaran anu éféktif dina nulis téks sajak.

Kecap Konci: métode pangajaran, *experiential learning*, nulis, puisi.